

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz
dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
3 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemži nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Mišja past.

Včeraj je bil s prestolnim govorom
ogrski državni zbor razpuščen. To ni nič
posebnega. Tudi v Avstriji so volitve znana
prikazen. Toda bodoče volitve na Ogrskem
se bodo vršile že v znamenju personalne
unije. In to je, kar nas more in mora zani-
mati.

Bilo je že jesenske dni. Grof Tisza je
v svojem letovišču s svoje „železno roko“
napisal odprto pismo na svoje volivce. V
tem pismu jim je odkril svojo tajnost. Iz-
našel je bil gotovo sredstvo proti najhujši
obstrukciji. Jezilo ga je, da mu „zaslepljeni
sinovi naroda“ delajo zapreke pri najmanjši
priliki. Tako vsaj so pisali vladni listi. Iz-
umil pa je mišjo past, ki jo je nazval re-
formo poslovnika ter jo izročil zaupnemu
tovarišu Danielu. Ta jo je nenadoma nasta-
vil v zbornici. A glej ga spaka! Nobena
miš, noben polh ni ovohal sala. Celo po-
gumni Barabas in zvedavi Lengyel sta le iz
daljave vihtela pest in gorjačo. Tudi polh
je previden.

Poslovnik, ki zavija vrat vsaki opozi-
ciji, je lepa iznajdba, vredna parlamentar-
nega Edisona. Zal, da izumitelj v nobeni
državi ne dobi patenta. Tudi grof Tisza ga
ni dobil, dasi je uporabil vso svojo zgo-
vornost in nemalo odločnost. Pač pa je do-
segel, da mu opozicija ne dovoli niti vinarja,
nobenega vojaka, ne nagodbe, ne trgovinske
pogodbe.

A še več! Stari, dobri prijatelji, ki so
prisegali na nagodbo iz leta 1867., se ga
zapustili. Kakor igralci za kulisami so se
prelevili. Zamenjali so salonske suknje s
tigrovimi kožami in se uvrstili pod zastavo
Košutovo, ki izvršuje politično oporoko
svojega očeta iz leta 1848. Kot potomci sta-
rih Kurucev so zaplesali čardaš v zbornici,
da so polomili vse ministrske stole. Grof
Tisza gotovo ni pomislil, da se obstrukcija
brani, če ji kdo mesto nohtov reže prste.
Uvidel je, da preje dočaka drugo tisočletnico
ogrske države, nego mu opozicija položi tilnik
na klado. Recimo, da se je zmotil. Saj se

zmoti tudi najslavnejši zdravnik, ki prerano
pošlje bolnika pod zemljo.

Kaj pa, ko bi grof Tisza Avstriji na-
stavil mišjo past? Sicer mu nočemo delati
krivice, a to je izročilo ogrske politike. V
ogrski zbornici so vedno edini, kedar je
treba braniti mažarske koristi: vlada, večina
in opozicija. Se nikdar ni opozicija obtičala
v pasti, marveč je ministrski predsednik pri-
nesel z Dunaja nove koncesije. Grof Tisza
je zahteval nov poslovnik, in opozicija je
dobila lep povod za obstrukcijo. Past je
zopet nastavljena.

Treba je še novih volitev. Opozicijski
listi vriskajo veselja. Neodvisna ogrska
stranka je zopet na konju. Pridružili so si ji
celo možje, ki so se doslej sramovali Ko-
šutovega imena. Grof Štefan Károly,
nekdanji osebni prijatelj prestolonaslednika
Rudolfa, je nedavno na skupnem banketu
združene opozicije govoril doslovno: „Bil
sem pristaš nagodbe iz l. 1867. Danes pa
sem prepričan, da je obstanek in blagor
Ogrske mogoč le na podlagi neodvisnosti.
To je zadnja postaja.“ In grof Andrássy,
bivši minister, tajni svetnik, je izjavil pri
isti priliki: „Obupan stojim v tem trenutku
pred velikim delom Franciška Deáka in
svojega očeta, pred nagodbo iz leta 1867.
Toda: Ako je treba to nagodbo braniti z
Bachovimi sredstvi, potem nagodba ni več
utemeljena.“ In grof Apponyi, ta veteranjak,
ki je nad trideset let zagovarjal Deákovu
idejo, je danes s svojo stranko v Košuto-
vem taboru. On pozna ljudsko dušo in dobro
vé, da širše mase ne vznemirja preprič o po-
slovniku in „ex lex“ volitvah. Narod pa
bode razumel, ako mu plačani agitatorji
slikajo zlato bodočnost v samostojni Ogrski
in vzbudé spomine na očeta sedanjega
Košuta.

Volitve bodo pokazale, ali je že narod
v večini zrel za Košutove sanje. Ogrska
zbornica šteje 413 članov. Vladna večina je
zadnje dni štela s Hrvati vred le še 222
članov, Košutova stranka 79, narodna (Ap-
ponyjeva) 26, Ugronova 13, ljudska 21,
disidentje 24, divjaki 10. Ako združena
opozicija tudi ne pridobi novih mandatov,

povrne se v zbornico močna okoli 180 mož.
In posledica? Ex ossibus nostris ultor!
Ako grof Tisza ne igra vloge v igri „Mišja
past“, kakor pravi Hamlet, potem je slep.
Nove volitve v zimi in na Ogrskem bodo
razburile mažarsko kri do skrajnosti.

A čemu bi si ubijali Tiszovo glavo?
Za Avstrijo pa je važno vprašanje, kaj se
zgodi, ako združena ogrska opozicija med
narodom „izpodmaknetla nagodbi iz l. 1867“,
kakor napoveduje grof Apponyi? Kakor zna-
no, zahtevajo Mažari v ogrskih polkih ma-
žarski poveljni jezik. In grof Tisza je pred
tremi meseci izjavil: Ogrski dobé mažarski
jezik v armadi, ko ga kralj „prostovoljno“
dovoli. Po naši sodbi pa bi bil ogrski kralj že
dovolil mažarski poveljni jezik, ko bi bil v
istini potreben. To ve tudi grof Tisza. Ako
pa se združijo vsi ogrski faktorji, da pri-
tisnejo na dunajske kroge, potem je tudi
obstrukcija dosegla svoj uspeh. Načrt je
torej imeniten in Mažari morejo le čestitati
grofu Tiszi.

To pa bodi za avstrijske kroge bodrilo,
da pazijo na nastavljen past. Nagodba, ki
bi morala biti sklenjena že l. 1897, še danes
ni gotova. Mažari višje cenijo svoje narodne,
nego gospodarske koristi. In za vse slučaje
mora biti Avstrija pripravljena, sicer Ogr
ob ugodnem trenutku zapro svojo past.

Pisma iz Bolgarije.

(Jugoslovanski umetniki v So-
fiji. — Makedonsko vprašanje.
— Bolgarija in Turčija. — Kralj
Peter in knez Ferdinand. — Raz-
noterosti.)

Sofija, 1. jan.

Društvo mladih bolgarskih umetnikov
„Savremeno iskustvo“ je v Sofiji priredilo
krajeno izložbo. Považljivi hrvatski in
srbski umetniki so prišli v Sofijo, da si
ogledajo izložbo. V Sofiji je prišel tudi za-
stopnik slovenskih umetnikov g. Ferdo
Vesel. Prvi večer so bolgarski umetniki
priredili gostom banket v hotelu „Royal“. Bol-
garski umetnik Mrkvička, ravnatelj sli-
karske šole, je napil knezu Ferdinandu kot
pokrovitelju bolgarske umetnosti. S to na-
pitnico pa mladi bolgarski umetniki niso
bili zadovoljni, češ, da bolgarska umetnost

nima pokrovitelja. Najglasnejši je bil bol-
garski karikaturist Aleksander Božinov. Ta
prizor je bil za goste jako neprijeten. —
Končno so sklenili, da se ustanovi jugo-
slovansko umetniško društvo „Lada“, v
katerem bodo zastopani Bolgari, Hrvati,
Slovenci in Srbi.

Ob enem so zborovali v Sofiji zastop-
niki hrvatske, srbske in bolgarske mladine
ter se posvetovali o makedonskem vpra-
šanju, ki je zopet v ospredju. Komité ge-
nerala Cončeva se dogovarja z makedon-
skim odborom o skupnem postopanju na
pomlad v Makedoniji. Z istim namenom se
je te dni v Sofiji mudil bivši srbski po-
ročnik Djurdjicković, ustaški vrdja v Make-
doniji. Vse to kaže, da se prične v Make-
doniji zopet živahno gibanje, skupno med
Bolgari in Srbi.

Vlada gotovo ve za te priprave, a jih
ne ovira, ker se je menda zopet ohladilo
prijateljstvo med Bolgarijo in Turčijo. Te
dni je vladni bolgarski list „Nov Vek“ ob-
javil članek, v katerem je ostro napal Tur-
čijo, češ, da se je nasproti Bolgariji poka-
zala verolomno. Bolgarska vlada zopet kaže
zobe Turčiji. Ob zadnjem sestanku kralja
Petra in kneza Ferdinanda v Belgradu je
bil gotovo razgovor tudi o tem.

Bolgarska vlada je vse poizkusila, da
ji sobranje odobri proračun za leto 1905.
Opozicija pa se je z vso silo uprla pred-
logu, da se kneževa civilista zviša za 200
tisoč frankov. V debati so pale mnoge ostre
besede proti knezu in vladi. V istem smislu
so pisali tudi opozicijski listi. Minister za
notranje posle Petkov je odgovarjal opoziciji,
da narod sam voli svojega kneza in da ga
rad vidi v svoji sredi. Večina je odobrila
tudi to postavko.

Med vojnim ministrom generalom Sa-
vovom in ostalimi ministri je nastalo neso-
glasje, Savov pa noče odstopiti, ker ga knez
podpira. Zato so ministri nagovarjali po-
samezne poslance, naj sobranje izreče Sa-
vovu nezaupanje. Toda poslanci se nečejo
vtikati v take intrige, ker se boje, da knez
odslovi vlado in razpusti sobranje.

Svoj čas sem Vam poročal o aferi bra-
tov Alamanov. Ivan Alamanov je star 32,
brat Hristo 29 let. Ko je Bolgarija stala že
pred vojsko z Bolgarijo, sta brata Alama-
nova o vseh pripravah za vojsko točno po-
ročala turškemu zastopniku v Sofiji. Ivan
Alamanov je bil tedaj uradnik v osrednjem
železniškem skladišču v Sofiji, kjer je mogel
natančno opazovati priprave za vojsko. Vse
to je poročal bratu Hristu, ki je prenašal po-
ročila turškemu zastopniku. To pa je za-

LISTEK.

Junak portarturski.

Ni ga tako častnega darila, ki bi bilo
carju predragoceno, da bi ga dal možu, ki
je s toliko vztrajnostjo vzdrževal cele me-
sece ofenzivo Japoncev in ki je naposled
po strašnih mučnih naporih oddal sovraž-
niku trdnjavo Port Artur kot kup razvalin.
In to je junak general Steselj. Ves svet je
zrl z občudovanjem na njega in danes se
širi vprašanje, kako se je mož, ki je izvr-
šil tolike čine hrabrosti in vztrajnosti, raz-
vijal, kakega rodu je in po kateri poti je
hodil.

V „Morning Leader“ je črtica o bra-
nitelju Port Arturja, ki se glasi: Pred 39
leti sta zapustila dva mlada ruska vojna
učenca po srečno prestopnem izpitu vojno
šolo Pavlovsko. Od tega dne sta bila čast-
nika največje armade sveta in sta se ime-
novala: A. M. Steselj in A. N. Kuropatkin.
Mladeniča sta študirala skupaj, a nista
mogla biti nikoli pri istem regimentu. Kon-
čno sta bila odrejena službi na kraju, ka-
mor zre danes z največjo pazljivostjo celi
svet.

Steselj je potomec stare vojaške rod-
bine, katere izvor se dá zasledovati do časa
Karla XII., švedskega kralja. Po smrti tega
monarha se je nastanil eden njegovih gene-
ralov, ki je prišel v roke sovražnikov, v
Rusiji. Njegovo ime je Steselj in njegova
sinova, Ivan in Mihael sta stopila v rusko
vojaško službo ter sta se pozneje izkazala
kot hrabra častnika carja Pavla. Vzgojena
sta bila v grško-katoliški veri, čeprav je
ostal nju oče luteranec do svoje smrti. Ivan
si je pridobil v vojski proti Napoleonu I.
neveljivo slavo. Pri Borodinu se je voj-
skoval na čelu regimenta cesarske garde in
car Aleksander ga je imenoval pozneje
upraviteljem svoje priljubljene palače Car-
skoje selo. Neka cesta v bližini vasi nosi
še sedaj njegovo ime.

Mihael Steselj je bil mnogo let kava-
lerijski častnik in je došel do časti ulan-
skega polkovnika pri cesarski gardi. Vrh-
tega je gospodoval telesni straži carični, ki
mu je velela, da se je nastanil v obližju ce-
sarske palače.

Njegov sin je Anatole Steselj — bra-
nitelj Port Arturja. Rojen je bil leta 1848.
in ravno tega leta je zagledal tudi Kuro-

patkin luč sveta; oba sta torej stara po
56 let. Anatole je šel komaj deset let, ko
ga je dal njegov oče v kadetno šolo v
Petrovem dvorcu, kjer je ostal samo eno
leto. Nato je šel v veliko vojaško šolo Pav-
lovsko. Tu se je spoznal s Kuropatkinom,
s katerim je sklenil intimno prijateljstvo.
Leta 1866. je vstopil Steselj v pehotni polk
Restovski; Kuropatkin je šel v Azijo in je
služil pod Skobelevom.

Po precej vihnem življenju v Moskvi
se je udeležil Steselj l. 1867. kot poročnik
rusko turške vojske. Bil je hudo ranjen, a
je vendar hitro okrevljal in postal stotnik.
V nadaljnji vojski se je udeleževal pogosto
raznih bitk, kjer se je vedno proslavil. Ko
so sklenili mir, je prejel častni meč in red
sv. Stanislava, obenem pa postal major pri
svojem polku. Sedaj se je začelo Stesljevo
romantično življenje v Aziji. Steselj je eden
največjih sedaj živčih mož, ki razumeva
sibirske razmere in pozna zahodne in vzhodne
dežele velikanske ruske provincije. V zadnji
boksarski vstaji na Kitajskem se je mnogo
imenovalo njegovo ime. Odslej je živel skoro
izključno v Port Arturju, kjer je s svojim
slavnim tovarišem generalom Pflugom mnogo

storil za to, da se je napravila ruska trd-
njava skoraj nepremagljiva. Boljšega brani-
telja bi ne bila mogla dobiti mogočna Ru-
sija. Steselj je užival temeljito vojaško vzgojo,
ki ga je seznanila z zemljemerstvom, kemijo,
fortifikacijo in vojnim sanitetstvom. On je
trdovraten kakor njegov stric, ki se je po-
stavil nepremagljivo v bran Napoleonu v
Moskvi, in hraber in drzen, kakor njegov
veliki učitelj Skobelev. Od l. 1875. je bil
oženjen z Marijo Steselj; iz tega zakona je
edini sin Aleksander Anatolevič, ki slušbuje
kot častnik pri drugem bataljonu gardnih
strelcev v Carskojem Selu.

To je življenje moža, čigar ime ne bo
nikdar izginilo iz knjig vojne zgodovine.
Kakor je slavna hrabrost in neustrašenost,
s katero so Japonci naskakovali trdnjavo
Port Artur, tako občudovanja vreden je bra-
nitelj te utrdbe, na katerega je zrl celi sve-
še z večjim navdušenjem in občudovanjem.
Saj je bil Steselj popolnoma ločen od sveta
in navezan le na samega sebe in na svoj
dobri meč; pred očmi je imel le smrt in
uničenje, le dolžnost do svoje slavne domo-
vine. Nekaj vzvišenega tiči v takem možu,
katerega ne vodi samoljubje, ampak veliki

pazila služabnica turškega zastopnika, Ana Georgijeva, ki je neki dan ukradla 98 pisem, v katerih je Ivan Alamanov poročal o pripravi na vojsko, ter jih izročila policiji. Brata sta bila že v juliju zaprta, a pozneje pri tajni obravnavi obsojena na 15 let težke ječe. Ta afera je v Bolgariji vzdignila mnogo prahu.

Knežev brat, princ Filip Koburški, je prišel v Sofijo, da pri knezu pričaka novega leta po grškem koledarju. Sinoči pa je avstrijska kolenija pridelila veselico in pričakala novega leta. Veselice se je udeležilo tudi osebje avstrijske diplomatske agencije.

Rusko-japonska vojska.

Vtisk v Petrogradu.

Iz Petrograda se poroča, da je padeč Port Arturja naredil silen vtisk. Sicer so ga pričakovali, a vendar je udarec jako težak. Vsa javnost je polna hvale do Steslje in branivcev trdnjave, ki so storili vse, kar je bilo mogoče. Brzjavka Stesljeva: "Veliki car, sodi nas, a sodi nas mi-lostljivo!" ostane zgodovinska.

Položaj v Mandžuriji po padcu Port Arturja.

Listi poročajo, da je bilo sedaj pred Port Arturjem še 30 do 40.000 Japoncev. Od teh vojakov ostane 10.000 mož za stražo trdnjave in za stražo ceste, ki vodi od Daljnega proti Mandžuriji. Ojama dobi izpred Port Arturja torej na pomoč 20 do 30.000 Japoncev, torej dovolj, da se diferenca med rusko in japonsko vojno močjo ob Sahu izravna.

Rusija sedaj silno hitro mobilizira. Mobiliziranih je na novo pet strelnih brigad, 4., 8. in 16. voj., 11. kavalerijska divizija, mešana kavkaška divizija, dalje številne artilerijske čete. Nekaj teh čet je že na poti na bojišče. Vse te čete bodo tekom meseca januarja in februarja došle na bojišče. Rusi imajo torej dovolj vzroka, da odločilni boj pri Mukdenu odlagajo, do popolne koncentracije svojih vojnih moči t. j. do meseca marca. Interes Japoncev pa zahteva obratno, provocirati odločitev, predno se izpopolni ruska armada. 30.000 mož pomoči izpred Port Arturja je zato za Japonce v Mandžuriji velike važnosti. Ali bodo Ruse napadli in jih poizkušali premagati, predno dobe Rusi premoč? V tem oziru je padeč Port Arturja vsekakor velikega strateškega pomena za položaj v Mandžuriji.

Ruska posadka v Port Arturju. Vzroki kapitulacije.

Moštvo iz Port Arturja v Čifu pobeglih torpedovk pripoveduje, da je garnizija trdnjave bila začetkom obleganja močna 35.000 mož. Od teh je bilo 11.000 ubitih, 16.000 ranjenih ali so pa oboleli, 8000 mož je bilo vedno v utrdbah, od teh je bilo 2000 za boj nesposobnih. V pismu, katerega je Steselj pisal Nogiju, pravi: "V utrdbah imam 8000 mož, od katerih se more bojovati 6000. Ako ne sprejmete mojih pogojev, bodo ti možje umrli v boju, toda veljale Vas bo te trikrat toliko mož." Med obleganjem trdnjave je bilo ranjenih 65 odstotkov posadke. Ranjenci so se pa vračali na svoja mesta, nekateri po sedemkrat. Rusi cenijo, da so japonski stroški za premaganje trdnjave znašali 200 milijonov v jenov. (Po naši veljavi okoli 900.000.000 kron.)

Med obravnavami kapitulacijske pogodbe se je pokazalo, da v trdnjavi naposled ni bilo niti 3000 mož več, ki bi lahko

držali puško. Bolezen in lakota sta jih porabila mnogo, ki jim je prizanesla krogla. Legar in neka skorbuta podobna bolezen, ki povzroči izpadanje zob, sta strahovito divjala med posadko. Še v nedeljo se je hotel Steselj na vsak način boriti dalje, akoravno je zelo trpel vsled ran, ki jih je dobil med obleganjem. Misli, da ima okrog sebe še za boj sposobne ljudi, toda njegovi generali so mu ugovarjali: "Mi se ne moremo bojovati, naši ljudje se ne morejo ganiti. Spé stojé; ne vidijo bajoneta na svojih prsih. Mi še lahko zapovedujemo, a oni ne morejo več ubogati." Steselj je dvignil pest ter zaklical: "Potem pa se borite vi, generali!" Bil je odločen, da nadaljuje boj. Šele ugovor nekega podložnika ga je pripravil do tega, da posluša razloge. Admirala Lohinskij in Viren ter generala Smirnov, Fock in mnogo drugih so ga svarili, naj ne poizkuša nadaljnjih korakov. Kapitan Karčev je dejal v Čifu: "Prepričan sem, da bi bil Port Artur že davno kapituliral, ko bi ne bil Steselj opetovano odklanjal nujnih nasvetov višjih častnikov. Obljubil je svojemu carju, da ne bo nikdar kapituliral in hotel je držati dano besedo. Častniki, ki so se lahko rešili v Čifu, so prepričani, da je Port Artur padel le vsled pomanjkanja streliva. Cele mesece se je branila trdnjava le z bajonetom.

Neki ruski častnik, ki je došel v Čifu, pripoveduje, da ruska posadka ni imela več granat. Topovi, dasi so bili še v dobrem stanju, so morali molčati. Popisuje strašno mesarsko klanje in pravi, da bi Japonci lahko premagali Ruse že pred nekaj tedni, pa so bili preoprezni.

Neki ruski strokovnjak pravi: "Naši topovi so bili dobri, nedostajalo nam je samo streliva in ljudi. Zadnje tedne se je moštvo borilo brez presledka po dnevu in ponoči. O pravih portarturskih utrdbah še vedno trdim, da so nepremagljive, a mi nismo imeli dovolj ljudi in dovolj streliva.

Iz Čifu dalje še poročajo: Silno skrbna ruska posadka je morala braniti deset milj dolgi teren. 65 odstotkov častnikov je bilo ubitih, 20 odstotkov v ranjenih, 200 mornariških častnikov je nepoškodovanih. Vseh japonskih naskokov na Port Artur je bilo 50. Zadnji čas so Japonci prestopili in uspešno streljali. Port Artur je bil ves v ognju.

Beda v portarturskih bolnicah.

London, 4. jan. Neki iz Port Arturja došli ruski častnik pripoveduje: Nedostaje mi besedij, da bi opisal strašni položaj v portarturskih bolnicah. Hujše je bilo v bolnicah, nego na bojišču. Bolnice so bile natlačene. Vzduh krvi in groznih ran je bil strašen. Cele usmiljene sestre, ki so navedene grozot, so omedlevale. Zrak je bil tako omamljiv, da so ruske žene, ki so stregle ranjencem, imele v nosovih pavole namočeno s kolinsko vodo. V ognju granat so vse bolnice silno trepele. Mnoge bolnikov je bilo v posteljah zadetih tako, da so postali hromci. Dan in noč je donel grom topov v bolnice. Več zdravnikov in usmiljenih sester se v bolnice padle granate pri delu ubile. Za bolniško hrano so večinoma rabili pokvarjeno konjsko meso. Mnogi so vsled tega dobili grde otekline v ustih. Noč in dan so stregle usmiljene sestre, mnoge so vsled nedostajanja hrane omagale. Usmiljene sestre so se pokazale kot prave junakinje. Moj

oče je bil v Sebastopolu, ali kaj tako strašnega menda ni bilo še nikjer.

Lakota v Port Arturju.

London, 4. jan. Kapitan Karzov pripoveduje: V utrdbi "S" je bil pri nekem naskoku ubit neki japonski princ. Japonci so poslali nekega parlamentarja, da se doseže za toliko časa premirje, da Japonci dobijo iz kupov trupel mrtvega princa. Rusi so sprejeli Japonce jako uljudno. Kakor da bi v Port Arturju delovalo še več pivovarn, dal je neki vojak nekemu Japoncu — zadnjo steklenico piva, katere je bila še dobiti v celi trdnjavi. Videti je bilo, kakor bi se nam sijajno godilo, resnica je pa bila, da so prave porcije obstajale le še iz riža, vsled česar je težko obolelo sto in sto vojakov, in s tudi oboleli večinoma umrli. Več mesecev so imeli vojaki le še četrt porcij, v zadnjem mesecu so bile pa še te porcije skrajšane. Nobena žrtva ni bila prevelika, da so slepi sovražnika, kakor da imamo še mnogo živčev. Danes sem po štirih mesecih videl prvi krompir.

Zadnja Stesljeva poročila.

Brzjavka generala Stesljeja od 26. decembra se glasi: "Naznanjam žalostno vest, da je včeraj ob 9. zvečer udarila 11. celna bomba v kazemate utrdbe št. 2 ter ubila pri tem junake na katere smo bili ponosni: Generala inženirja Kondratenka, polkovnega poročnika Namentenka, inženirja polkovnika Gaševskega, tri stotnike, enega poročnika ter dva praporščaka. Sedem častnikov je bilo ranjenih. Smrt generala Konradenka je učinkovala uničujoče. (Inženir general Konradenko je izvrševal vsak dan nove utrdbe ter je bil eden najodličnejših mož portarturske posadke.)

General Steselj poroča 29. dec. m. l.: Včeraj ob 9. dopoldne so Japonci deloma razstrelili strelni nasip utrdbe št. 3. Ko so nekaj časa silovito streljali proti celi fronti, posebno pa proti središču utrdbe, so okoli 3. ure popoldne naskočili iz svojih jarkov strelni nasip. Dva napada smo odbili, vendar je slednjič sovražnik zasedel odprtino, ki jo je naredila v nasip eksplozija. Ko so Japonci, pojačeni s svojimi rezervami, v gruclah preskočili jarke, so se polastili okrog 5. ure strelnega nasipa popolnoma. O mraku so vdrl, močni dva bataljona v notranjo utrdbo. Del naših ljudi ja branil močno razrušene utrdbe, med tem ko se je drugi del postiral v kazematah; ker pa je sovražnik pred kazemate postavil svoje strojne puške, našim ni bilo mogoče delati izpadov. Protinapadi naših rezerv so bili brezuspešni.

Medtem je utrdba ostala v japonskih rokah. Naše izgube so velike, posebno na častnikih. Posadka se je rešila.

Z osvojitvijo tega forta je postal sovražnik gospodar cele severovzhodne fronte. Držati se bomo mogli le še nekaj dni. Streliva nimamo skoraj nobenega več. Stori bodem vse, da preprečim prelivanje krvi na ulici.

Tudi skorbut znatno slabi posadko. Od 10.000 mož, ki so mi na razpolago, so vsi bolni. Generala Fock in Nikitin sta se izkazala kot prava junaka.

1. jan. poroča Steselj: Včeraj zjutraj so povzročili Japonci pod utrdbo št. 3 velikansko eksplozijo, na kar so pričeli strahovit ogenj na celi črti utrdb. Del male posadke forta je bil pokopan pod razvalinami, del pa se je rešil. Po dveurnem bombardementu se prešli Japonci k naskoku proti kitajskemu zidu utrbe št. 3 ter prišli do "Orlovega gnezda". Naskok je bil odbit.

neralnega poročnika in poveljnika 2. divizije. Dne 8. maja je vodil zadnji oddelek pri Kinčavu in je postal v avgustu baron. Prihodnjega meseca je odšel iz Kinčava na Formoso, kjer se je udeležil različnih bitk. L. 1896. je postal vojni guverner na tem otoku in dve leti pozneje je bil na lastno željo odpuščen iz te službe ter bil pozneje imenovan poveljnikom 11. divizije, a izstopil zopet v maju l. 1901. iz te službe. V sedanji vojski pa je postal takoj 5. februarja poveljnik zadnje čete, 2. maja vodja tretje armade in 6. junija poveljujoči general. O generalu Nogiju je znano, da je vzel že trikrat slovo, ker se včasih ni pokazal takšnega kakor se je pričakovalo. Toda Nogi je zelo hraber; zato se mu vedno zaupa v stiski poveljništvo. Kakor hitro se je zvedelo, da je on, neaktiven general, zopet nastavljen kot poveljnik tretje armade, se je takoj slutilo, da je ta armada odločena za Port Artur, ker se je bil Nogi izbornu udeleževal napada na Port Artur. Prevzel je to nalogo in četudi je stal nekaj časa pod poveljstvom maršala Oyame, vendar gre njemu v prvi vrsti naslov osvoboditelja Port Arturja.

Ker ni bilo mogoče držati se na kitajskem zidu, sem dal povelje za umikanje, da na ta način podpiram desno krilo na visoki gori. Večji del vzhodne fronte je v japonskih rokah. Tudi v novih postojankah se ne bomo mogli dolgo držati; tudi so naše moči opešale vsled 11mesečnega, neprestanega, ljutega boja. Dne 11. dec. so Japonci bombardirali z Visoke gore vse ladje v luki ter jih potopili, izvzemši "Sebastopola", ki se je umaknil v zunanjo luko. Japonci obstreljavajo z 11 colnimi bombami naše bolnišnice, od katerih je 6 popolnoma razrušena, 9. in 11. težko poškodovana. Dva zdravnik in ena usmiljenka je ranjena, tudi več ranjencev je bilo zopet ranjenih. Mi imamo zelo malo častnikov. 200 jih je padlo v oktobru in novembru.

Kapitulacijski pogoji.

Ruski zastopniki so vsprejeli pogoje, kakor so jih končno stavili Japonci. Prvotno so zahtevali Japonci brezpogojno predajo, a to so Rusi odklonili, kakor so tudi Japonci odklonili prvotno rusko zahtevo, da naj se vsemu moštvu dovoli, da sme oditi iz utrdbe z orožjem. Nogijevo poročilo o kapitulacijski pogodbi smo že včeraj priobčili. Pogodba obsega 11 točk. Steselj je brzjavno prosil carja, naj dovoli portarturskim častnikom, da dajo Japoncem častno besedo, da se ne bodo nič več udeleževali vojske.

Veselje nad kapitulacijo trdnjave je bilo v japonskem taboru velikansko. Po gričih okoli Port Arturja so Japonci zažigali kresove. V japonskem taboru so bili vsi vojaki pogoščeni.

Uničene ruske ladje. — Japonci razburjeni.

Japonsko časopisje občuduje Stesljeja vsled njegove hrabrosti, a vendar se čujejo proti njemu glasovi nevolje, ker je uničil ruske ladje, zaprl luko in ker so ušli nekateri rušilci. List "Nihi-Nihi" piše: "Uničenje ladij potem, ko je že odposlal predlog za kapitulacijo, dela Stesljevi vojni slavi trajno nečast. To dejanje znači neodkritosrčnost; težko bo tako ravnati z njim, kakor zasluži njegovo junaštvo. Treba je primerjati njegovo ravnanje z ravnanjem mikada." — "Jiji Simpo" pravi, da je Stesljeva odredba nefina in protipostavna, ter meni, da nima več pravic na vojaške časti od strani zmagačev. List opozarja na obdolžitve glede kršenja "Rdečega križa" ter priporoča ostre pogoje za kapitulacijo.

Japonski vojaški in pomorski krogi pa ne soglašajo z izvajanjem japonskih listov glede uničenja ladij. Neki častnik pomorskega štaba izjavlja, da bi bil on na Stesljevem mestu ravno tako storil.

Japonci zasedejo Port Artur.

London, 4. januarja. Dohod Japoncev v Port Artur se bo najbrže nekoliko zakasnil, ker je treba še mnogo varnostnih odredb. Vse ruske čete ki še lahko hodijo, bodo prišle pod poveljstvom svojih častnikov v japonsko taborišče, ker je treba preprečiti spopade med japonskimi in ruskimi vojniki v mestu. Takoj po dohodu v mesto bodo Japonci pričeli preiskavati potopljene ruske bojne ladje v luki ter jih preiskali temeljito, kakor so to naredili tudi v Daljnem. Luko bodo osvobodili od vseh podmorskih min, potem šele bo del japonskega brodogradnje došel v portartursko luko.

Tokio, 4. januarja. General Nogi poroča, da se je 4. t. m. zjutraj pričel predajati ruski vojni material ter vladna lastnina Japoncem.

London, 4. jan. Japonci so našli v Port Arturju mnogo trupelj. Mesto je podobno mrtvašnici.

Vajhajvaj, 4. januarja. Angleška križarka "Andiameda" je odplula v Port Artur danes zjutraj z veliko množino živih in zdravih za ranjene in bolne Ruse.

Različna mnenja.

Razni londonski in pariški listi pišejo zato, da bi se pričela diplomatska pogajanja.

Pariški "Temps" piše:

Port Artur je bil cilj Japoncev in vzrok vojske. Japonci se bodo sedaj v Mandžuriji omejili na defenzivo. Nikdar več Rusi ne bodo postali gospodarji Port Arturja, če si prej zopet ne pridobijo oblasti na morju. Če bi tudi Rusi imeli uspehe v Mandžuriji, ne bi mogli dobiti Port Arturja. Japonci so vodili vojsko zato, da uničijo simunošeško pogodbo, po kateri so izgubili Port Artur, katerega so si v japonsko-kitajski vojski priborili.

Pariški "Figaro" je drugazna mnenja in piše, da je zavzetje Port Arturja le slučaj. Podlaga operacij ostane Koreja, kjer bo končna odločitev.

Port Artur hočejo Japonci obdržati.

Tokio, 4. jan. Japonski listi omenjajo velikanske človeške žrtve, ki so padle pred Port Arturjem. List "Šiši-Jinpo" kliče: "Trdnjavo moramo obdržati v svoji oblasti, dokler bo obstojala naša država. Port Artur je ključ miru na vzhodu in naša dolžnost je, da obdržimo ta ključ v svojih rokah.

smoter, v katerem človek popolnoma izgine pri veliki misli na državo. Vojska je velika žetev človeštva, v kateri se loči ljulika od pšenice, strahopetnež od junaka. Zopet se kaže tu, kakor ob času burske vojske, da tudi v našem času ne odločuje uspeha število, ampak duh, ki živi v vojniki. S koliko ceno je kupil general Steselj ta uspeh, s kolikimi žrtvami ga je plačal, kako težka je njegova odgovornost za usodo tisočev, ki so mu bili izročeni, to komaj slutimo. Če se je vojskovalo za posest enega samega griča dvanaest dni, če je bil vsak korak, ki ga je storil sovražnik, zaznamovan z obilo krvi, tedaj najde domišljija komaj še mejo, za katero se začenja dežela nemogočnosti. Celo spomin na obleganje Sebastopola in na boj ob prelazu Šipki otemni pred sliko, ki nam jo kaže branitev Port Arturja. Mi Slovani smo lahko ponosni, da imamo take junake kakor je Steselj. Slovanska kri čuva na vzhodu zvesto in premišljeno.

Osvojitelj Port Arturja.

Baron Maresuke Nogi, osvojitelj Port Arturja, rojen 11. novembra l. 1849. je postal že v septembru l. 1871 major in se povzdignil v oktobru l. 1875. do poveljniškega aspiranta pri 14. regimentu kuma-

motske brigade ter bil odposlan proti ustašem pod Akisukijem; vojna je trajala le malo dni. L. 1877. se je udeležil vojske proti ustašem v Satsumi. Kot vodnik 3. bataljona je stal v bitki pri Ulkiju, kjer je bil 27. februarja ranjen. Okreval je kmalu in že 14. marca je šel zopet v boj in se udeležil mnogih bitk. Kot štabni častnik je bil 9. aprila v drugo ranjen. Nekaj tednov pozneje je postal podpolkovnik, poveljnik 14. polka in štabni častnik brigade kumamotske. L. 1878. je postal poveljnik 1. polka, l. 1880. polkovnik, l. 1883. štabni šef brigade v Tokiu, l. 1885. generalni major in poveljnik 11. brigade. L. 1886. je bil odposlan v Evropo. L. 1889. je bil poveljnik 2., l. 1890. pa 5. brigade, potem pa zopet imenovan poveljnikom 1. brigade. V kitajski vojski se je udeležil bojev pri Hatosanu in Kinčavu (6. nov.), pri Ošotu (7. nov.) in 20. ter 21. novembra je bil navzoč, ko je padel Port Artur. V sledečem mesecu je vodil oddelek čet, ki je bil odposlan v Pulancijo, odkoder je odšel 1. januarja leta 1895. v Kaiping. Kot poveljnik mešane brigade se je udeležil tamošnje bitke (10. jan.), dne 24. februarja je stal v bitki pri Taihisanu, 6. in 9. marca je bil navzoč pri osvoboditvi Inkava. V aprilu je bil povišan v ge-

Organizator japonske armade o pomenu kapitulacije.

Generalni major Meckel, prejšnji učitelj in organizator japonske armade, se je izrazil sledeče o padcu Port Arturja: „Prvo dejanje v veliki krvavi drami na daljnem vzhodu je končano. Japonci so dosegli svoj prvi vojni cilj. Rusko portartursko brodovje je uničeno, trdnjava padla. Z osvojitvijo Port Arturja so dobili Japonci sedaj trdno zaslombo za Mandžurijo. Poluotok Ljaotun je sedaj v neomejeni japonski oblasti. Japonska armada ima sedaj trdno pribežališče za slučaj nesreče ter zagotovljeno zvezo z morjem, med tem ko je bila prej v nevarnosti, da bi bila za slučaj poraza vržena v morje. Važna, neprecenljiva zastava za bodoči mir je v rokah Japoncev. Rusom se bo težko posrečilo, to zastavo si zopet osvojiti, tudi ko bi njihova mandžurska armada neprestano zmagovala. Kolikor časa bo japonsko brodovje imelo pomorsko nadoblast, je močna trdnjava v rokah Japoncev nepremagljiva. Prvi januar 1. 1905. je torej znamenit dan v zgodovini te velikanske vojske.“

Japonski vojni načrt in baltičsko brodovje.

Iz Londona poročajo 4. t. m.: Visoko stoječa japonska oseba se je izjavila zastopniku „Standarda“, da bo namen baltičskega brodovja ostati na Madagaskarju, ali v drugih nevtrálnih lukah toliko časa, da pride tretje brodovje, znatno izpremenil japonski vojni načrt. Njih namen je imeti brodovje prosto, da lahko ladje skupno nastopijo v najkrajšem času. Napad na Vladivostok, obkoljenje trdnjave od suhe in morske strani ter okupacija Sahalina so poglavitne točke v tem načrtu. Pomožne križarke naj vznemirjajo premogovne ladje. Japonci upajo, da bodo uničili glavno moč ruskega brodovja, ne da bi pri tem trpeli resne škode.

Japonci so odločni, da hitro obračunajo z baltičskim brodovjem. Ako se isto ne vrne takoj nazaj, mu bodo Japonci prišli daleč nasproti. S hitrimi pomožnimi križaricami upajo uničiti ruske premogovne ladje ter s tem brodovju vzeti možnost hitrega premikanja.

Japonske ladje v otočju Sunda.

Iz Batavije poročajo: Dve japonski pomožni križarici križata na obali Jave. Japonsko brodovje torpedovk je severno od Bornea. Nizozemske bojne ladje križajo ob zahodni obali otočja.

Poročilo iz Batavije 4. t. m. se glasi: Kapitan nekega hollandskega parnika, ki je došel sem, poroča, da je videl včeraj 4 japonske bojne ladje, ki so križale na vzhod. obali Sumatre.

Zadnja izjava ruskega časopisa v Port Arturju.

Zadnja številka „Novega Kraja“ ki je došla v Cfu, piše: „Nič nas ne more rešiti, a dokler bomo živeli, se bomo bojevali. Naše trpljenje je nepopisno, a Rusija bo izvedela, kake izkušnje in muke moramo prenašati.“

Nadaljni japonski nameni.

Neki japonski politični veljak se je izrazil: Japonska želi sedaj nadaljevanje vojske, ker bi nadaljni uspehi omogočili ugodne mirovne pogoje. Najprej morajo Japonci sedaj pregnati Ruse iz Mandžurije zasesti Sahalin in Vladivostok. Port Artur bo sedaj mornariška podlaga japonskemu brodovju. Za popravo trdnjave bo Japonska izdala velike svote. Nekaj potopljenih ruskih ladij bo vzdignila in popravila.

Protiruske demonstracije v Lvovu.

Poljska vseučiliška mladež je izdala, kakor poročajo nemški listi, oklic na prebivalstvo Lvova, naj slavi padec Port Arturja s splošno razsvetljavo, da na ta način pokaže solidarnost celega poljskega naroda v boju za svoje pravice.

Kuropatkin poročila.

Kuropatkin brzojavila dne 3. t. m.: O mraku dne 31. decembra so se priplazili naši lovci k velikim japonskim straži pri selu Čanlinu ter planili z bajoneti na Japonce, katerih je mnogo ubitih, eden ujet, drugi so ga zbežali. Mi nismo imeli izgub. V noči na 3. t. m. so napadli lovci od Japoncev zasedeno selo Sinluntun. Del lovcv je navidezno napadal fronto, ostali so pa pri tem obšli selo od zahoda. Vdrli so v vas. Mnogo Japoncev je padlo pod bajoneti, 12 je bilo ujetih. Saperji, ki so spremljali lovce, so zažgali selo. En podporočnik je ranjen, dva vojaka mrtva in 9 ranjenih.

Kuroki res — mrtev?

Peterburg, 4. januarja. Dopisnik „Brž. Vjedomost“ poroča z dne 1. t. m. Kitajci poročajo, da je japonski general Haata došel v Džianpan ter so mnenja, da prevzame poveljstvo japonske vzhodne armade. To bi potrjevalo vesti o Kurokijevi smrti.

Novo rusko brodovje.

Car je dovolil, da se izda drugo leto 320.000.000 mark za napravo novega brodovja. Ladje naj bi bile gotove v 3—5ih letih. —

Grof Lambsdorff o kapitulaciji.

„Standard“ poroča, da se je grof Lambsdorff izrazil, da je bil padec trdnjave neizogiben. On je sicer menil, da brani Steselj trdno pristanišče, a Japoncem je bilo na razpolago toliko drugih pristanišč, da korist brambe ni bistvena. Rusko brodovje se bo drugje bolje porabilo. Minister je dejal, da je bil padec Port Arturja le vprašanje časa, kakor hitro je bila blokada gotova. Trdnava tudi ni bila zadostno preskrbljena s potrebščinami. O končni pesesti trdnjave bo odločil le izid vojske.

Skorbut.

Skorbut je krvna bolezen. Ima dva glavna znaka: 1. otok dlesen, 2. krvavitev v razne organe in votline.

Dlesna otečejo in postanejo rahla, ker se napojé iz krvnih žilic izstopivše krvi kot goba vodé. Otekla dlesna so temno-modre barve in povzročajo hude bolečine, da bolnik le s težavo vživa hrano. Bolečine so celó neznosne, ako počno dlesna gnjiti; gnjijoča dlesna napravijo duh iz ust skrajno neprijeten. Zobje so ohlapni in nesposobni za drobljenje hrane.

Skorbutični bolnik krvavi iz krvnih žilic polagoma, a neprenehoma. Kri se nabira v koži, sluznicah, očesnih mrenicah, sklepih itd. S krvavenjem se druží hiranje. Skorbutični hira in zgublja telesne in duševne moči. Utrudljivost je tolika, da je ne prežene noben spanec. Posledica je nezmožnost za vsak posel.

Bolezen je dolgotrajna, a ne vedno smrtonosna. Smrt povzroči izkrvavitev, ali splošna oslabelost, če se ni prej pridružila pljučnica ali disenterija ter naredila konec dolgotrajnim in neznosnim mukam. — Zdravljenje skorbuta je dolgotrajno.

Vzrok skorbuta je pomanjkanje rastlinske hrane; sveža rastlinska hrana dovaja v telo kalijeve soli, katere v posušenem mesu in v stičnih jedilih primanjkuje. Dolži se pa tudi slabo stanovanje in pomankljivo oblačilo.

Skorbut je skoro izključno epidemičen v oblegovanih trdnjavah, v vojašnicah, sirotišnicah, na ladjah itd., kjer primanjkuje sveže rastlinske hrane.

Zgodovina skorbuta je veleznanimiva. Naj sledi nekaj najbolj zanimivih zgodovinskih podatkov:

Po odkritju Amerike se je mnogo vozilo po morji. In mnogo ponesrečenih morskikh ekspediciij je brezdvoybe pripisovati skorbutu. L. 1498 je izgubil Vasco de Gama na potovanju okoli rta Dobre nade od 160 tovarišev dobro tretjino vsled skorbuta. L. 1740—44 je lord Anson na svojem potovanju okoli sveta izgubil vsled skorbuta od 500 mož 380. Ravno tako se je godilo Ellis-ovem moštvu l. 1746—47 pri vožnji na severni tečaj.

A tudi na celini niso prizanašale epidemije skorbuta. Popisanih je 143 epidemij v dobi od 16.—19. stoletja. Zanimiva je epidemija pri obleganju Pariza l. 1870—1871, ko so pošla živila in je bila sila najhujša.

Največ epidemij odpade na Rusko: 35. Nemčija je imela 19 epidemij, Francoska 15, Švedska in Norveška 14, Severna Amerika 14 itd. Razširjena je pa bolezen še sedaj na Ruskem v mnogih krajih.

Novo ministerstvo.

Včeraj je novi ministerski predsednik zaslísal zborničnega podpredsednika Kaiserja. Tudi poslanec Dulenitra je bil dle časa pri pl. Gautschu. S poslancem Urbanom se je Gautsch jako obširno razgovarjal o nemško-českem vprašanju. Novi ministerski predsednik je rekel, da je trajno in uspešno zbornično delovanje odvisno od sprave med Čehi in Nemci. Ministerski predsednik bo pospeševal spravo med Nemci in Čehi. Velik del tozadevnih stvari bo moral rešiti češki deželni zbor.

Nadalje je ministerski predsednik včeraj zaslísal barona Chlumeckega in dr. Lučgerja. Danes bodo zaslíšani tudi poslanci dr. Barnreither, dr. Chiari in pl. Wassilko. Prihodnji teden bo ministerski predsednik stopil najbrže v dotiko z italijanskimi poslanci in pa s poslancem dr. Erlerjem. Poslanca dr. Gross in Marchet sta objavila, kake vtise sta dobila v polurnem razgovoru z Gautschem. Ministerski predsednik je naglašal, da želi vladati z zbornico, ki naj bi ne dovoljevala le zgolj državnih potrebščin. Odkrito in resno želi, da bi po dolgi brezdelačnosti pričela zbornica zopet delovati. Poslanca pravita da bi ne zaupali vladi. Nemško-napredna stranka hoče storiti vse, da se omogoči zopetno delovanje zbornice. V novem zasedanju se bo zbornica morala predvsem pečati s predlogi o podporah in pa s proračunom.

Poslanec Gessmann je izjavil na nekem

shodu, da bodo krščanski socialci čakali, kako stališče bo zavzela nova vlada. Na vsak način pa hočejo ostati v zvezi z nemškimi strankami.

Včeraj zvečer je bil v Pragi shod, na katerem je govoril poslanec Pantuček o položaju. Rekel je, da se je z zadovoljstvom vzel na znanje Körberjev odstop Körber je združeval v svoji osebi načela nemške hegemonije in nemške veto pravice: Dejstvo da se je imenovalo novo ministrstvo dokazuje, da se ne namerava trajno vzdržati Körberjevih načel.

Včerašnji češki listi pa pravijo, da bodo prenehali Čehi z obstrukcijo šele, kadar dobe stvarne garancije za izvršitev svojih zahtev. „Prager Tagblatt“ poroča z Dunaja: Ne le Čehi, marveč tudi druge stranke ne kažejo več prvotnega veselja, ki jo je povzročilo imenovanje Gautscha za ministrskega predsednika. Zlasti Poljaki še niso pozabili na Gautschev nastop proti Badeniju. Grof Goluchowski je odpotoval v Galicijo, da pomiri poljske vodilne plemiče.

Avstrija proti Turčiji.

Iz Berolina poročajo: V Carigradu se trdi, da bo Avstrija poslala svoje brodovje proti Turčiji. Velevlasti namreč niso zadovoljne s pogoji, pod katerimi je Turčija dovolila pomnožitev tujih orožniških častnikov. Turčija namreč zahteva, naj bi tuji orožniški častniki služili le do prihodnjega oktobra in naj bi se ne pomnožilo število tujih orožniških častnikov. Velevlasti pa vztrajajo pri določilih, ki so bila odobrena pri sastanku v Münstegu. Turčijo podpihuje Angleška, ki se hoče na ta način okoristiti v Adenu. Nadalje pa tudi zahtevata Rusija in Avstrija, naj se odpokliče Ilirmi paša in se naj nastavi mlajša moč. —

Razmere na Ogrskem.

O tem poročamo v uvodnem članku. Grof Apponyi se je s svojimi pristaši pridružil Košutovi stranki. Skoro na to je sledila seja Košutove stranke, v kateri je Apponyi povdarjal, da se bo skupno s Košutovci boril za neodvisnost Ogrske. Izdal je tudi oklic svojim volivcem, katerim kliče: „Proč s tujim vplivom iz cesarjeve bližine.“

Vladna stranka je že izdala volivni oklic v katerem poziva, naj narod pri volitvah odloči Tudi opozicija je že izdala oklic.

Splošne volitve bodo koncem meseca januarja, državni zbor bo sklican na dan 16. januarja. Danes bo uradni list priobčil tozadevno cesarjevo pismo, ki bo tudi določalo, naj se nove volitve vrše od 26. jan. do 5. februarja.

Med opozicionalci je povzročil prestolni govor presenečenje, ker ni bil agresiven. Med prestolnim govorom so voditelji opozicije sklenili pozvati vse občine, naj ugovarjajo razpustu v brezpravnem stanju. V oklicu opozicije se naglašja, da se bo opozicija udeležila volitve kljub temu, da so nezakonske, da bo mogla v zbornici ščititi ustavne pravice zbornice.

Grof Apponyi potuje na Sedmograško, na Zgornje in Spodnje Ogrsko, kjer hoče pridobiti prebivalstvo za Košutova načela.

Sodnije z vsi resnostjo zasledujejo poslance, ki so 13. decembra razgrajali v zbornici.

Med včerašnjim potjo v dvorec je bila mala demonstracija proti Tiszi. Izgredniki so klicali: „Abzug Tisza, črno - žolti izdajalec“

Za volitev papeža

je baje res izdal papež Pij X. novo odločbo, katere se pa ne objavi, ampak ostane tajna do prihodnjega konklava. S to odločbo se vpliv katoliških držav na papeževu izvoli ne odpravlja, pač pa urejuje. Veto ni bil nikdar od cerkve priznana pravna oblika vplivanja politične oblasti, kajti že prej se je zgodilo, da so kardinali vkljub vetu posvetne oblasti izvolili kandidata, ki so ga spoznali za vrednega. Odslej bo veljalo sledeče pravilo: Vlade, ki imajo proti kateremu kardinalu ugovor, morajo to naznaniti svetemu kolegiju v obliki diplomatske note pred volitvijo. Ko se je volilni akt že začel, je pa vsak ugovor izključen.

Papež Pij X. in katoliška stranka.

Papež Pij X. je naznanil katoliškemu poslancu Cornaggiju, da ga ne more sprejeti v zaslíšanju, ker je bil izvoljen za italijanskega poslanca. Papež je to storil, ker noče vplivati na nastop kat. poslancev.

Dogodki na Ruskem.

Ruski ministerski svet je sklenil da morajo biti vsi čini državnih uradnikov v sporazumu z zakoni. Zato ni dopustno predlagati carju poročila, ki ne soglašajo z zakoni. Soglasno so izjavili, da mora dobiti senat pravice najvišje institucije z administrativnimi predpravicami in pa neodvisnost od justičnega ministrstva. Posebna komisija, ki naj bi bila sestavljena iz članov dr-

žavnega zbora in pa senatorjev, naj natančno omeji delokrog senatu

Iz Varšave se poroča poljskim listom, da je postalo nemirno litavsko prebivalstvo. Baje so že bili izgredi in so izgredniki ropali več cerkev. Z orožjem se je moralo za red skrbeti. Moskovski policijski načelnik Trepov bo odstopil, ker je dobil mnogo grozilnih pisem.

Iz Maroka.

V Tangeru je bila oropana neka angleška vila. Angleška naselbina je prosila angleško vlado brzojavno za varstvo. Tudi drugi tujci so prosili za varstvo svoje vlade. Maroški sultan je izjavil v pismu na francoskega poslanika, da ni nikdar naročil svojim ministrom, naj razpuste francosko vojaško poslaništvo. Ministri niso razumeli sultana. Sultan je razveljavil vse odredbe in naprosil francoskega poslanika, naj se povrne v Fez in naj prepreči diplomatski pritisk.

Grška zbornica

je razpuščena Nove volitve bodo dne 5. marca.

Finski deželni zbor.

V finskem deželnem zboru je v razpravi o zopetni ureditvi zakonskega reda na Finskem izjavil voditelj stare finske stranke, Dermeson, da je vsa Finska z deželnim zborom vred edina v tem, da so se zadnja leta kršile pravice Finske, vsled česar je Finska gospodarsko in moralno nazadovala. — Danielson je naglašal potrebo delovati z vsemi močmi na to, da se Finska zopet okrepi. Finski narod mora imeti svoje pravice kot narod, a hoče v polni meri vršiti svoje dolžnosti napram veliki državi, s katero je zvezan.

Izpremembra ministrstva v Rumuniji.

Kralj je odobril odstop Sturdeze. Novo ministrstvo bo sestavil načelnik konservativne stranke Cantacucena. Novi rumunski ministerski predsednik bo Cantacucena, vojni minister general Mano, finančni minister Pakejonesco in za unanje zadeve Lahovari.

Z Balkana.

Turško ministrstvo za bogočastje je pograjalo opozicionalne člane pravoslavne sinode.

Iz Monastira se poroča, da je 150 mož broječa vsaška četa obkolila vas Streben in požgala 5 grških hiš.

Izpremembra v ruskem ministertvu.

Ruski pravosodni minister Muravjev namerava odstopiti, ker je vpliv Wittejev vsak dan večji. Imenovan bo za poslanika v Rimu. Dosedanji ruski poslanik v Rimu, knez Nru-zov, bo imenovan za poslanika na Dunaju.

Francoska naročila torpede.

Francoska vlada je na Reki naročila še 160 torped v skupni vrednosti osem milijonov kron. Naročilo mora biti izvršeno v dveh letih.

Obsojeni srbski častnik za-rotnik.

Konjeniški stotnik Milan Nikolič je bil zaradi zarote v Negotinu obsojen na dveletni zapor in pa na degradacijo

Koroške novice.

k Prevalje. Na novega leta dan popoldne je priredilo „Katoliško delavsko društvo“ v Prevaljah sijajno božičnico. Prejšnji tajnik društva, gospod Ivan Serrajnik, nam je v jedrnatem govoru razložil pomen božičnega drevesa. Posebno lepo je razložil pomen tega drevesa za delavca-trpina. Izvrstnemu govoru je sledilo živahno odobravanje. Lepo so deklamirali dve Sardenkovi božični pesmi. Nato je sledila razdelitev božičnih darov. Vsak ud delavskega društva je dobil kak dar. Nato se je vršila licitacija nekaterih božičnih daril, ki je povzročila obilo smeha. Tudi posamezne veje božičnega drevesa so se razprodale; vrh je bil prodan za visoko svoto. Tako se je nabrala precejšnja svota za društveno blagajno. Z ubranim petjem so nas zabavali mladeniči od Fare pod vodstvom vrlega organista Pikota. Mnogo smeha je vzbudil medved, ki bi imel prikobacati v sobo; vsi so bežali na stole, toda medved ni prišel, a gostje so se ga zbal, predno so ga videli. „Putrihov Nužej“ nam je pravil prav smešne. Tako je minila letošnja božičnica. Vse je bilo zadovoljno. Vrlemu društvu pa kličemo: Le zmiraj naprej in nikdar nazaj!“

k Še enkrat matrike. Dopisnik znane dunajske „Reichspost“ tarna o težkočah, katere bi imeli nemški duhovniki s slovenskimi krstnimi listi. Za to ubožno izpričevalo — častitam, (?) Čisto tiho na uho pa naj bode temu velenemcu povedana želja našega mil. gosp. knezoškofa, da bi se

naučili Nemci tudi drugega deželne jezika, kar bi jim jako koristilo v pastiranju na Koroškem. Ako se le količkaj potrudijo, se bode pač kmalu naučili tistih par izrazov, da bode razumeli slovenske krstne liste. Če pa jim je to res nemogoče — tedaj si pa s tem prilipijo na kolek, katero izpričevalo bode potem povsod veljavno. Dalje omeni poročevalc težkoče za nemške župane s slovenskimi matičnimi izpiski. Nasprotno ga mi vprašamo, kaj pa morajo početi z dotičnimi nemškimi izpiski naši sloven župani? Tudi tukaj hočemo mu pomagati z nasvetom, da se smejo v takih nejasnih slučajih obrniti na c. kr. oblast, katera jim bode iz zadrega pomagala — Popolnoma krivo pa nas sodi „strokovnjak“, ko nam predbaciva „radikalizem“. Vedno stara pesem. Če zahtevamo, kar nam gre po božji in državni postavi, smo — radikalci. Le glejte, da vi rešite in branite katoliško stvar med svojim narodom, za svoje bodejo že sami skrbeli. „Jednako pravno“ na vseh črtah — to je želja našega katoliškega in slovenskega kmeta, ki je že enkrat sit tistega nemškega jerobstva. Ker pa pri nas skoraj nima drugega voditelja, nego svojega duhovnika, gleda z zaupanjem vanj, da mu izbojuje to enakopravnost. Greh bi bil za duhovnika, če bi ošabno preziral njegove narodne zahteve. Naš kmet se vzbuja in pride polagoma do spoznanja, da velja pred uradom ravno toliko, kakor njegov sodeželan, pred c. kr. uradom in upamo tudi pred — cerkvenim. Pri naših narodnih zahtevah vera nikakor ni v nevarnosti. Naša deviza je: Vsakemu svoje!

Štajerske novice.

Š **Štajerski deželni zbor.** V včerajšnji seji je na predlog poslanca Mayr-Melhofa zbornica dovolila s o d n i s k o nasledovanje poslanca dr. I. v. Dečka zaradi prestopka § 431. kaz. zakona a nasledovanje poslanca Schmidta zaradi razžaljenja časti se ni dovolilo, ker je Schmidt smrtonovno bolan. — Poročilo o preosnovi deželne risarske akademije se je odobrilo. — Predlog posl. Schoiswolla o položaju deželnih uslužbencev je bil odklonjen. — Uslužbenec deželne norišnice v Schwanbergu se prizna pravica do pokojnine. — Brez vsake razprave se odobri poročilo poslanca dr. Ploja o občinski preiskrbi ubogih. — Na predlog poslanca dr. Hoffmanna so sklenili ustanoviti novo deželno hiralnico. — Sprejet je bil tudi nadalje predlog o ureditvi plač in pokojnin učiteljicam ženskih ročnih del na ljudskih in meščanskih šolah. — Poročilo dr. Jurtela o ureditvi reke Pesnice od Možganecv do izliva v Dravo se odobri. — Predlog deželnega odbora, naj se stavbenemu podjetniku Frančišku Frauenederju milostnim potom nakaže 10 000 K, ker je imel izgubo pri zgradbi deželne hiralnice v Kindbergu, je bil odklonjen s 75 proti 20 glasovom. — Prihodnja seja danes.

Š **Razpisane učit. službe.** V ptujskem političnem okraju so razpisane sledeče učiteljske službe: Š o l s k i o k r a j K o z j e: na štirirazrednici v Dobjem stalno mesto učitelja ali učiteljice, na dvorazrednici v Olmljah stalno meslo učitelja ali učiteljice, na petrazrednici v Št. Petru stalno, oziroma začasno mesto učitelja ali učiteljice, na trirazrednici v St. Vidu stalna služba za učitelja ali učiteljico. — Š o l s k i o k r a j S e v n i c a: dvorazrednica pri Sv. Antonu stalno mesto učitelja ali učiteljice, dvorazrednica v Zabuškoveju stalno mesto učitelja ali učiteljice. — Š o l s k i o k r a j B r e ž i c e: šestrazrednica v Dobovem tri stalna mesta za učitelje ali učiteljice, na štirirazrednici v Kapelih stalno mesto učitelja ali učiteljice, na petrazrednici v Pišecih stalno, oziroma začasno mesto učitelja ali učiteljice, moški prosilci imajo prednost, na štirirazrednici v Sromlah stalno mesto učitelja ali učiteljice. Pravilno opremljene prošnje po predpisani službeni poti vložiti do 30. t. mes. na pristojni okrajni šolski svet.

Š **Pri Sv. Juriju ob Ščavnici** je na novega leta dan ponoči na dveh krajih gerole. V Okoslavcih sta pogorela dva in v Kokolanjseku dva gospodarja.

Š **Požar.** Pri Sv. Barbari pri Konjicah je 2. t. m. zjutraj pričejo goreti v hiši krčmarja Pukla. Ogenj je uničil dvojce poslopij.

Š **„Desetega brata“** bodo igrali v Mariboru 15. t. m.

Š **Celjski dr. Jesenko,** primarij v bolnišnici, je postal sanitetni svetnik.

Dnevne novice.

Interesantni hočejo postati nekateri ljudje, med njimi zlasti dr. Triller, ki hoče ob pomanjkanju drugih zaslug priti do veljave s pomočjo še ne bivajoče barske cerkve. Sinočni „Nared“ se postavlja proti

ljublanskemu občinskemu svetu, češ, da je njegov sklep o prispevku nepravilen. Dr. Triller pa se pozivlja, „da bi si pridobil za občino resnično zaslug, če bi iz odklonitve njegovega predloga izvajal to konsekvenco, da bi izposloval sistiranje nezakonitega sklepa občinskega sveta“. Recimo, da gre ta pritožba na deželni odbor. Potem bi moral dr. Tavčar zavreči sklep, za katerega je sam glasoval v občinskem svetu. Ako se pritoži dr. Triller na upravn sodišče, potem bo pa pravda jako draga in utegne zmanjkati še denarja za potrebni most! Stvar bo vsekako zanimiva. Barjani, ki prispevajo za mestne trotoarje in električne svetilke, bodo jako ginjeni, ako izvedo, koliko so zaradi njihove cerkve zaslužili — odvetniki Dr. Triller bo seveda namestu cerkve potem predlagal — krematorij.

Izvirno dramo „Martin Krpan“ bodo predstavljali jutri na slovenskem odru. Kot pisatelj „Martina Krpana“ je naznanjen „Ignotus“. Cemu rabi g. Fran Govekar psevdonim? Saj je vendar že tolikokrat bilo njegovo ime na gledaliških listih, da bi moral biti že popolnoma „Notus“.

C. kr. okrajni glavar kranjski g. Pirc očitno včasih ne pozna zakonov. Dne 21. dec. smo po „Nar. Gospodarju“ priobčili vsebino pisma kranjskega glavarstva do hranilnice in posojilnice v Cerkljah, katero je hotelo prepričati, da samo tiste rajfajznovke smejo rentnino plačevati enkrat na leto, ki so v „Celjski zvezi“. V istem članku smo sl. okr. glavarstvo poklicali v spomin ukaz fin. ministrstva št. 11 504 ex 1898. G. okr. glavar Pirc pa nam je poslal popravek, ki smo ga objavili včeraj, da ga iznova opozorimo na — zmoto. — Vse hranilnice in posojilnice so že naznanile oblastvom, pri kateri zvezi so, ko so odgovarjale, kako se bodo dale revidirati. G. Pircu se bržčas ne gre zato, da bi izvedel pri kateri zvezi so. Depis v Cerklje bi bil umljiv samo, ko bi bila spodaj podpisana „Celjska zveza“. Kako so prišli v Celju do kranjske agenture, ne vemo. A kranjska agentura ne pozna zakonov, če piše, da imajo samo tiste rajfajznovke, ki so v „Celjski zvezi“, polajšano plačevati rentnino samo enkrat na leto. Navedli smo že dotični odlok fin. ministrstva, toda nekaterim ljudem je treba te reči večkrat povedati. Torej, g. Pirc, poslušajte: Gustav Freiburger ima v svojem „Handbuch der öster. direkten Steuern“ (II. Manzova izdaja iz l. 1899.) to-le pojasnilo: „Der Finanzminister ist ermächtigt, den abzugspflichtigen Schuldner (Cassen) auch längere Abrechnungstermine, sowie Erleichterungen in der Verfassung des erwählten Ausweises einzuräumen. Eine derartige Gestattung wird in der Regel an die Bedingung geknüpft, dass vor Jahresschluss eine a conto-Zahlung auf die bereits im Steuerjahre fälligen Steuerbeträge geleistet werde. Den begünstigten Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften, sowie den Gemeindevorschusskassen wurde gestattet (F. M. E. 30. Jänner 1898., Z. 1731) die Abfuhr der ... Rentensteuer in halbjährigen, den Raiffeisenkassen (F. M. E. 11.504 ex 1898) in ganz jährigen Terminen an die Staatscasse abzuführen“. — Gospodje pri „Celjski zvezi“ morda kupijo agentu v Kranju in za njegovo agenturo na vsak način potrebno knjigo.

— **Novice iz zagorske okolice.** Dvajsetletni Ig. Javornik je bil črevlj-r, doma na Štajerskem. V ponedeljek, 2. t. m. popoldne je kupil vrv. Prodajalničar mu je rekel za šalo: „Če se boš obesil, ti vrv zastoj posodim, jo bom že potem nazaj dobil“. A Javornik je rajši pošteno plačal in odšel. Kmalu potem so ga pa že videli v Kotredežu viseti na neki precej visoki smreki. — Š o l s k i o d s e k v Toplicah je baje pouk krščanskega nauka na obrtnonadaljevalni šoli — česar nismo pričakovali — odklonil. Ali je mogoče, da so se naši sicer modri možje tako izpozabili?

— **Burja.** Zadnja burja je na cesti Vipava Št. Vid prevrnila vozove gg.: Luliku, I. Kobalu in Antonu Uršiču, ki imajo vsi znatno škodo. Lulik, hlapec, Anton Valič je lahko poškodovan. — Delavca Martina Slaviča je burja na tej cesti tako vrgla ob tla, da si je zlomil nogo. — V Ilirski Bistrici vsled burje niso kurili, ker so se bali ognja. — Na Dunaju so se ognjegasci peljali na en dan okoli 50krat gasit.

— **Iz trnovske župnije na Notranjskem** se nam piše: Grozen vihar, strašna burja, kakršne stari ljudje ne pomnijo, je divjala po naših krajih 2. in 3. t. m. Razdrila je ljudem slamnate strehe, pometala in pobila opeko na strehah, podrla dimnike, porušila mnogo dreves in blizu Topolca v trnovski občini je prevrnila cel tovorni vlak železnice. Človek ni mogel do človeka in življenje je staval v nevarnost, kdor je šel iz hiše. Tako je marsikoga vrglo na cesti ob tla. Mesarjevega hlapca, ki je nesel meso v samostan, je pahnilo s ceste v jarek, da ni mogel staričav revež vstati. Rešil ga je velik, zvest pes, ki je stal na straži pri gospodaru. Ljudje so psa opazili ter zvrlekli siromašnega hlapca iz jarka na dom. Strašna katastrofa za poslopja in za ljudi bi nastala, ko bi o takem viharju nastal ogenj; zatoorej imajo ljudje prav, da skrbno varujejo in pazijo, da se jim ne pripeti taka nesreča. Lesni trgovci imajo tudi pri nas veliko škodo, ker jim je burja na stotine desek odnesla in razbila. Srečni Gorenjci, ki ne poznate takih nesreč! Dosedaj je naših ljudi le malo odpotovalo v Ameriko; zdaj so se nekateri že vrnili, prinesli so eni malo, drugi nič denarja s potovanja, a žal, da se že drugi odpravljajo čez morje. O koliko bolje bi ti ljudje storili, da ostanejo doma in da se s pridnim kmetovanjem in z varčnostjo družino hranijo. Skoraj nobeden naših ljudi ni v Ameriki našel sreče. — Vprašanje novega sodnijskega poslopja je sedaj rešeno in sicer ugodno za občino bistriško. Sodnijska uprava je pritiskala, da bi sama občina postavila novo sodno hišo. Že so bili odborniki tako kratkovidni, da so bili pogodbo podpisali, da so zadovoljni prevzeti zidavo in mali, nepremožni občini naložiti velik dolg. Stvar se je drugače zasukala. Zidanje, to je popravo in predelavo hiše prevzame sedanji lastnik, stotnik H. Tako je prav. Ako hoče sodna uprava sodnim palače zidati, naj jih zida sama in naj pusti uboge občine v tem oziru pri miru. Naša sodnijska hiša bo po primerni popravi še prav dobra.

— **Slovinci na Dunaju.** Slovenska služba božja na Dunaju bo tudi l. 1905. vsako drugo nedeljo v mesecu v cerkvi svetega Antona v XV. okraju, Pouthongasse 16, popoldne ob pol 3. uri, torej prihodnjič 8. januarja. Ob tej priliki se bodo pele prvič litanije presv. Imena Jezusovega, ki jih je uglašil gosp. St. P. — III. izredni občni zbor „Straže“ se bo vršil v nedeljo, 8. januarja 1905. v VI. okraju. Gumpendorferstrasse št. 101 v veliki dvorani restavracije „zur schönen Schäferin“. Dvorana bo prosta ob petih, zborovanje se prične ob polu šestih zvečer. Dnevni red občnega zbora: 1. Nagovor gosp. podpredsednika. 2. Čitanje zapisnika I. rednega občnega zbora. 3. Poročila odbornikov. 4. Volitev novega predsednika namesto odstopivšega dosedanjega gospoda predsednika. 5. Poročilo o društvenem lokalni, ki naj bi bil v VI. okraju, Magdalenenstrasse 104. 6. Slučajni nasveti in predlogi. — Prosta zabava po občnem zboru: Društveni mešani zbor bo zapel dve novi pesmi: Medič-Aljaž: „Večer“. Dr. Gustav Ipavec: „Predica“. Ta večer se bodo ponovile pesmi, ki so doslej najbolj ugajale, kakor „Hišica očetova“, „Kdaj moramo piti“, „Poje Švicar“ in druge. Nastopil bo tudi gosp. filozof Adolf Robida s solosplovom: „Ukazi“ — Vilhar —, na klavirju spremlja gosp. St. P. Prodajale se bodo vžgalice „Družbe sv. Cirila in Metoda“. — Vpisavalo se bo v „Družbo sv. Mohorja“ za l. 1905. Za člane bodo prostori rezervirani (Legitimacije!) Vstopnina prosta. Prijatelji društva in slovanski gostje dobrodošli!

— **Nabiranje za društvene namene.** Dunajski magistrat je pričel akcijo proti društvom, ki za svoje društvene namene pobirajo od hiše do hiše. Načelnike takih društev in nabiralce je že znatno kaznoval. Posebno usiljalo se v tem oziru na Dunaju razna židovsko-liberalna društva.

— **Vohuni — izdajalci.** Goriški listi pišejo: Mi avstrijski državljani še nič ne vemo o tajnih strategičnih napravah ob bohinjski železnici, v Italiji pa imajo že točne zemljevide, ki kažejo, kje in kakšna je vojaška moč ob tej progi. — Vojaški krogi onstran meje prav pridno proučavajo celo progo in vedo za vsako tajno napravo proti njim. — Kje so izdajalci? Uboga Avstrija!

— **V Ricmanjih** so imeli v nedeljo popoldne triinšestdeset civilni pogreb Umrla je neka 65letna žena. Pogreb je vodil vaški župan Ivan Berdon.

— **Bistriška čitalnica** se je nekako vzbudila, da vlada v nji bolj živahno življenje. Tako je imela na Silvestrov večer za svoje ude lepo veselico. Veselilo nas je pri tem, da je čitalnica priredila veselico v prid našim vrli družbi sv. Cirila in Metoda. Mnoge podružnice so zamrle, ali vsaj zapale, a iz Ilirske Bistrice prejme blagaj-

nica družbe marsikatero krono v podporo. Naj bi se domorodni rojaki o takih prilikah vedno spominjali naše prepotrebne družbe.

— **Stara cerkev** oo. kartuzijancev v Pletterjah se v kratkem popravi in prenovi. V to je dovolil preč. p. general kartuzijancev, kar bo gotovo razveselilo vse prijatelje stare umetnosti.

— **Sadna razstava v Radovljici.** Slavna c. kr. vlada je te dni nakazala drugo polovico za sadno razstavo v Radovljici dovoljenih 1000 K, katere je odbor določil v pokritje stroškov za zgradbo razstavnega pavilona. — Ob enem je odbor, držeč se svoje že pred razstavo dane obljube, sklenil izdati strokovno urejeni katalog s podobami najpriporočljivejših jabolk in hrusek, kakršne je bilo videti na razstavi, in sicer v chromo-tisku. Ta dragocena knjiga, ki bode obsegala vse razstavno gradivo, z natančnim proračunom razstave vred in mnogimi za domačo sadjerejo važnimi podatki, izide še spomladi t. l. in bode služila našim sadjarjem kot pravcati katekizem sadjarstva.

— **Novo župnijsko cerkev** nameravajo zgraditi v občini Vič Glince pri Ljubljani.

— **Na straži se je ustrelil** v Celovcu vojak 17. pešpolka J. Lindiš.

— **Žalosten začetek novega leta.** Iz Kranja se nam poroča: Vinski trgovec Graiser je v svoji novi hiši na Premskovem dne 1. januarja t. l. odprl novo gostilno. Navada pa je, da ob taki priliki prinese fantje „smrekico“, ki se obesi nad vhodom v gostilno; za to pa jim dá gostilničar zastoj nekaj litrov vina. To pot bi imeli radi zastoj pijačo fantje s Premskovega in fantje s Huj. Hujanski fantje so prinesli „smrekico“ prvi in so dobili tudi zaželjeno pijačo; premskovski jo prinesejo prekešo in iz same nevoščljivosti z nožmi napadejo hujanske fantje, ko se ti vračajo okrog 6. ure domu, in nekatere izmed njih težko poškodujejo. Najhujše rane so dobili trije sicer miroljubni bratje: Pogačnik Anton, Frančišek in Janez, a vendar je upanje, da okrevajo. Tudi trije drugi, med njimi dva Premskovljana, dobili so lahke poškodbe. Kateri so napadalci, se sicer gotovo še ne ve; orožniki so še tisti večer šest premskovskih fantov, ki so bili na sumu, udeležbe pri napadu, aretirali; v torek so jih že izpustili iz preiskovalnega zapora.

— **Osebnosti.** Prov. davčni adjunkt g. Ivan Kilar je imenovan za def. davčnega adjunkta in davčni praktikant g. Ludovik Jutraš za prov. davčnega adjunkta.

— **Poštni vest.** Poštna pomožna uradnica prvega razreda Uršula Zurec v Kečevju je imenovana za poštarico drugega razreda v Toplicah; poštna pomož. uradnica Julija Bizjak pri sv. Ani pride v tretji plač. razred, proviz. poštni pomož. uradnici Antonija Arko v Škofji Loki in Ana Lušin v Kranju sta imenovani za poštni pomož. uradnici. — Podeljeno je mesto pošt. eksped. v Zatičini poštini administratori Ani Fortuna istotam. Prestavljena je poštna pomožna uradnica Ana Rihteršič iz Ljubljane v Grahovo ob Bači.

— **Hrvaško časopisje.** Iz uredništva „Narodne Obrane“ v Oseku je izstopil tudi V. Vilder. Prihodnji urednik tega lista bo namestu dr. Lorkoviča M. Šarič. — Oton Kraus je odšel od „Agr. Tagblatta“ ter snuje na Dunaju dopisovalni in informacni urad za mnoge hrvaške in srbske časopise. — „Obzorovo“ uredništvo so ponudili odvet. koncipijentu g. Kranjčeviću, bratu pesnika Kranjčevića.

— **Na grobu svoje žene** se je ustrelil v Gradiški ondnotni obč. blagajnik Peter Makor.

— **Družbo sv. Rafaela** ustanove tudi na Hrvaškem.

Ljubljanske novice.

Ij **Božičnica v „Marijanišču“** na praznik sv. Treh kraljev. Včeraj, dne 4. t. m., se je v „Marijanišču“ vršila lepa božičnica, katero je počastilo s svojim pohodom mnogo odličnih gostov, med temi tudi presvetli knezoškof. Gojenci zavoda so vse točke programa izvršili prav pohvalno. Ugajale so posebno žive podobe in igri. — Jutri, na sv. Treh kraljev dan, se božičnica ponovi ob 5. uri popoldne proti vstopnini. Sedeži prva vrsta 1 krona, druga vrsta 80 h, tretja vrsta 60 h, stojišča 30 h, za otroke 20 h. — K obilni udeležbi vabi ravnateljstvo.

Ij **Častniški namestnik pobegnil iz zapora.** Iz garnizijskega zapora je pobegnil danes dopoldne častniški namestnik I. Rieder. Riederja je bilo dalo zapreti vojaštvo zaradi raznih goljufij. Ij **Stave za Port Artur.** V Ljubljani je bilo za padec Port Arturja jako mnogo stav. Te dni poka šampanjec po raznih ljubljanskih gostilnah. Tudi ljubljanski „Rusi“ in „Japonci“ sede v prijateljstvu

pri mizah. Pri tem jih moti samo „tretja velelast“ — policijska ura.

Ij Vabilo k Božičnici katero priredi „Katoško mladeniško društvo v Ljubljani“, s sedelovanjem „Katol. društva rokodel. pomočnikov“ sv. treh kraljev dan, dne 6. januarja 1905, ob 6. uri zvečer v „Rokodelskem domu“, Komenskega ulice št. 12. Spored: 1. Na Betlehemske poljanah. Božičnica s petjem v treh dejanjih. 2. Govor prof. dr. M. Opeka. 3. Oglar. Ljudska igra s petjem v petih delih. Spisal Josip Altmann. 4. Prosta zabava Vstopnina: Sedeži 1.—3. vrste 40 kr., 4.—6. vrste 30 kr., 6.—10. vrste 20 kr., stojšče 10 kr.

Ij Predavanje „Slov. krščan. soc. Zveze“ je bilo predvčeraj dokaj obiskano. Predaval je predsednik „sloven. katoliškega akademičnega društva“ Zarja v Gradcu g. kand. iuris Lovro Pogačnik. Govoril je jako zanimivo o predmetu „Moderna veda in delavska samopomoč“. — Zgledi iz zgodovine delavskega združevanja nam je dokazal, da le v združevanju po delavskih strokov. društvih je omogočena delavstvu boljša prihodnost. Želimo, naj bi vrli gospod predavatelj še večkrat govoril med ljubljanskim kršč. soc. delavstvom. — Prihodnjitorok zopet javno predavanje.

Ij Slovensko gledališče. Jutri popoldne: „Petokolu zemlje v 80 dneh“ — Zvečer „Martin Krpan“, spisal Ignatus.

Ij Suknje krade nekdo po gostilnah. Včeraj sta na ta način okradena dva gospoda.

Ij Vabila za trgovski ples, ki se vrši v soboto dne 21. prosinca t. l. se bodo tekot današnjega dne po večini razposlala.

Ij Koncert gojencev „Glasbene Matice“ bo v nedeljo 22. jan. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani „Narodnega Doma“.

Ij V konkurzu je Ivan Auerhammer tukajšnji trgovec z drobnim blagom v Kolodvskih ulicah št. 26.

Ij Dva pijanca obležala na ulici. Včeraj je mestna policija spravila v varstvo Josipa Česneva, delavca iz Dobrunj in Ivana Vidriha, delavca iz Doba. Napila sta se bila tako, da ju noge niso več držale ter sta obležala na cesti.

Ij Koncert društvene godbe se vrši danes zvečer v hotelu „Ilirija“. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 30 vin. — Jutri v četrtek priredi godba društven koncert za člane v salonu g. Mraka „pri Levu“. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 v. — V soboto zvečer vrši se koncert v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

Ij Umrli so: Elizabeta Šega, Jakob Hanžič, dninar, Anton Dolinar, delavec, kap. Kristina Weiss, ognjegačarja hči, 17 dni; v bolnici: Anton Košir dninar.

Ij Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ ima svoj IV. redni občni zbor v petek, dne 6. jan. 1905 (na sv. treh kraljev dan) ob 2 uri popoldne v društvenih prostorih v „Narodnem domu“.

Ij Tatinska dekla. Že večkrat zaradi vlačugarstva in tatvine kaznovana Marija Tavželj iz Ilovice je v službi pri Poljšaku na sv. Martina cesti domači Rezi Kotnik ukradla jopico in bluzo ter je iz službe pobegnila. Sodišče je je obsodilo na 6 mesecev težke ječe.

Ij Ročni voziček izmaknil trdniki Lavrenčič in Domicelj v Ljubljani je večkrat kaznovani France Wolf, pekovski pomočnik iz Kočevja. Vzel je tudi verigo in uro, kar Wolf odkrito priznava. Sedeti bo moral 6 mesecev v težki ječi.

Ij S ceste. Včeraj popoldne je šel po Pogačarjevem trgu Slavko Gärtner, bančni slugu; pritekel je proti njemu neki pes in ga ugriznil v desno mečo. Poškodba je lahka.

Ij Uro ukradel. Francetu Kepa, hlapcu v Hradskega vasi, je ukradel 13-letni Maks Koprivec iz televnika, katerega je imel v hlevu, uro, vredno 8 K.

Ij Okradeni gostilničar. Josipu Mačku, posestniku in gostilničarju na Francovem nabrežju, je bilo včeraj ukradenih 15 obrisač. Policija je sumljivega Ivana Hineka, brezposelnega pekovskega pomočnika, dala pod ključ. Hinek je bil že večkrat radi tatvine kaznovan.

Ij Na Rakovniku imajo jutri, v petek ob 4. uri popoldne božičnic. Vabijo se najsrčneje vsi darovalci božičnih darov.

Ij Izgubljene reči. Rozalija Dular, vezilja v Rožnih ulicah, je izgubila srebrno žensko uro, vredno 24 K. Jesipina Štamol je izgubila črno denarnico s približno 32 kronami.

Ij Musica sacra. V stolni cerkvi v petek, dne 6. januarja, pontifikalna maša ob 10. uri: Deveto instrumentalno mašo v H mol, zložil Moric Brosig, graduale „Omnes de Saba“ Anton Foerster, ofertorij „Reges Tharsis“ Z. Skuhersky.

Razne stvari.

Najnovejše.

V dunajskih mizarstvih delavnicah ne delajo. Mojstri pomočnikom ne pustijo delati, ker so se z njimi sprli radi zahteve, naj sprejmejo v delo nazaj tudi one pomočnike, ki so stavljeni. Mojstri se pomočnikom deveturni delavnik dovolili, v druge zahteve pa nočejo privoliti. — Cesarjev dar za drva. Cesar je daroval 22.000 kron, da se kupi budimpeštanskim revežem drv. — Drama. V Curihu je vstrelil brezposelni delavec Išudin svojo ženo, svoje tri otroke in potem še samega sebe. Vzrok: beda. — Umor. V Brasi pri Reki je z bajonetom zabodel finančni stražnik Milenović svojega prijatelja Kalina. — Zaprisežene izvoške bodo morali priseči, da bodo računali natančno po določeni taksi. — 16letna morilka. V Libercih na Češkem so aretirali 16letno prostitutko Marijo Hradek, ki je umorila 30letno delavko Marijo Divoh, pri kateri je stanovala ter ji oropala 400 kron.

Društva.

(Dekliška Marijina družba v Radovljici) priredi jutri, dne 6. januarja, ob 6. uri zvečer „Božičnico“ v korist družbi sv. Cirila in Metoda (otroškega vrta na Jesenicah). Spored: 1. „Večna luč“. 2. „Nežika iz Bohinja“, narodna igra s petjem v petih dejanjih. 3. „Pri popoldanski kavi“, veseliga s petjem v enem dejanju.

Telefonska in brzojavna poročila.

Tokio, 5. jan. Reuterjev urad javlja, da je car Steslju odgovoril, da da častnikom pesadke na prosto voljo, ali dati častno besedo, da se ne bodo več borili proti Japonski, ali pa oditi v vojno ujetništvo.

London, 5. jan. Izpod Port Arturja se poroča: Rusi in Japonci fraternizirajo med seboj. Formelna predaja je izvršena, ker so vsa vladna poslopja, razrušene ladje i. t. d. oddane Negiju. Nad Port Arturjem vihra japonska zastava.

Tokio, 5. jan. Nogi je brzojavil včeraj zvečer: Ob pol 2. uri popoldne so se Rusi umaknili iz utrdb, ki so bile zabeležene v kapitulacijski pogodbi, za jamstvo, da bodo držali kapitulacijske pogoje.

Peterburg, 5. januarja. V množici vre. Splošno se povprašuje kam so prišle v Port Arturju „zaloge za tri leta“ o katerih se je trdilo, da se ondi nahajajo. Splošno se izraža občinstvo, da padca Port Arturja niso zakrivali častniki in vojaki, ampak vojaška uprava. Mnogo listov je radi ostre pisave dobilo ukor, več listov prepovedi, da ne smejo več prodajati posameznih števil. Med temi časopisi je tudi „Rusij“.

London, 5. jan. Rusi bodo šli iz vseh utrdb že danes ali zadnji čas jutri. O nevojakih izidejo pozneje določbe. Ruski vojaki bodo šli iz Port Arturja v bližini Golobjega zaliva. Ruskim častnikom bodo izkazovali Japonci velike časti. Pri brezvspešnih naskokih so izgubili Japonci nad 50.000 do 60.000 mož.

London, 5. jan. Rusi so v Port Arturju pokenčali tudi pristaniška dela. — Utrdbe so skoro popolnoma pokončane. Steselj ima influenco in se komaj drži pokoncu, tudi večina drugih je od naporov čisto brezčutna.

Pariz, 5. januarja. Japonski cesar je izrazil željo, da bi rad videl Steslja. To vabilo bo še danes Steslju izročeno, a Steselj bo vabilo odklonil.

London, 5. jan. Iz Tokia prihaja poročilo: Danes Rusi zapuščajo portarturske utrdb. Formelni vod Japoncev v Port Artur bo v nedeljo.

Peterburg, 5. jan. Novo rusko brodovje bo obstajalo iz 16 oklepnic, 18 križaric in 150 torpedov.

Buhara, 5. jan. Tukajšnji emir je podaril v svojem imenu 30.000 rubljev, v imenu svojega sina 10.000 rubljev za nabavo gorke obleke za tereške in kubanske kozake na bojišču.

Peterburg, 5. januarja. „Journal de Saint Petersburg“ priporoča koalicijo proti Angleški ter sestavo šestih armadnih vojev ob indijski meji.

London, 5. januarja. Nekateri listi pravijo, da Ojama ne bo stopil v ofenzivo, če tudi dobi pomoč od Port Arturja, ker je a zimi nemogoča vsaka vojska (?).

Peterburg, 5. jan. Predsednik moskovskega zemstva je pisal ruskemu ministru notranjih zadev, da je Rusija v času anarhije in revolucije. Kar se sedaj v Rusiji godi, je refleks splošnega položaja družbe. Vsakega pravega prijatelja drž je dolž pomagati, da se odvrne nesreča, katere preti z revolucijo. Zaupanje carjevo v ljudstvo je edina pomoč. Če bo car imel te zaupanje, bo odvrnjeno zlo. Smatral je za svoje dolžnost v nevarnem trenutku povedati carju čisto resnico in naj se ga tudi obsodi.

Dunaj, 5. jan. „Wien. Ztg.“ priobčuje potrjenje novega mestnega statuta. Dunaj bo odslej razdeljen v 21 okrajev ter bo za Londonom največje mesto v Evropi.

Dunaj, 5. januarja. Cuje se, da bo Gautsch poizkušal izpremembo poslovnika.

Budimpešta, 5. jan. Cesar je odpotoval od tu. Pred odhodom je sprejel Tisze ter mu izrekel svoje trdno zaupanje.

Praga, 5. januarja. Dragonski polk št. 5 iz Dunajskega novega mesta ne pride, kakor se je govorilo, v Ljubljano, ampak v Gorico.

Zagreb, 5. januarja. Hrvaški sabor bo zboroval zopet 12. t. m.

Zagreb. Dosedanji urednik „Obzora“ Josip Pasarić, je odločil uredništvo, ker je izstopil iz stranke.

Kronstadt, 5. jan. Ivan Kronštadski leži v agoniji. Trije carjevi zdravniki so neprenehoma ob njegovi postelji.

Belgrad, 5. jan. V vasi Ravna Bunja so reparji umorili trgovca Todorja Pešića ter mu oropali 20.000 denarjev.

Stokholm, 5. jan. Po nekem banketu v Grand hotelu je obolelo več oseb na tifusu. Nekaj oseb je že umrlo. Vzrok je slaba veda v kuhinji.

Kodanj, 5. januarja. Na Islandiji je bil močan potresni sunek.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padevin v 24. urah v mm.
4	9. zveč.	738,7	-6,4	brezvetr	del. obl.	0 0
5	7. zjut.	737,4	-7,5	sl. jvzh.	obl.	
	2. pop.	735,0	-2,7	sl. svzh.	„ „	

Srednja včerajšnja temp. -8,0°, norm. -2,7°.

25

Rodbina Debevečeva naznanja vsem sorodnikom, prijateljem, in znanem žalostno vest, da je gospodična

Terezija Debevec,
učiteljica,

danes zjutraj, v 26. letu njene dobe, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bude v petek, dne 6. januarja, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Trnovske ulice št. 23 na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi trnovski.

Ljubljana, 5. januarja 1905.

Žalujoči ostali.

Naznanilo.

S 1. aprilom 1905 daje se v Ljubljani na Marije Terezije cesti št. 14 stara občeznana renumirana restavracija „pri Novem svetu“ z vrtom, kegljiščem in hlevom v najem.

Izurnjeni gostilničarji proti kavciji imajo prednost.

Natančna pojasnila daje posestnik Anton Gorše, kantiner v pehotni vojašnici, Metelkove ulice v Ljubljani.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo, kakor tudi ob smrti naše iskreno ljubljene tete, oziroma svakinje, gospodične

MARIJE PLEŠKO

zasebnice

kakor tudi za številno spremstvo k zadnjemu počitku, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najglobljo zahvalo.

Ljubljana, 3. jan. 1905.

Žalujoči ostali.

Stanovanje

z dvema sobama, predsobo, kuhinjo in drvarnico v I. nadstropju se odda za februar termin.

Poizve se pri lastniku: Hradeckega vas pri Dolenjski mlinci.

Radi bolezni

se takoj proda slavnoznana

Robenčkova hiša
na Glincah,

v kateri se nahaja že nad 50 let gostilna. Zraven je tudi velika vinska klet za na debelo. Proda se tudi posoda, ki je v kleti. Lep solnčnat vrt za goste, ter tudi vrt za sočivje in velik travnik. Posestvo stoji pri glavni Tržaški cesti blizu mitnice.

Poizve se pri sedanjem posestniku EGIDIJU JEGLIČ, Resljeva cesta št. 13.

Novi Vodmat!

Kavarna in gostilna
v Novem Vodmatu

priredi

Sv. treh kraljev dan
dne 6. januarja 1905
ob 4. uri popoldne
zanimivo

plesno veselico.

Vstopnina prosta.

K najobilnejši udeležbi vabi

20 1—1

Marija Hutter.

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bolblajujoče mazilo; cena 80 v., K 140 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemlje le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA
k „zlatemu levu“ v Pragi
Elizabethgasse št. 5 nova.
Danes razpustiljanja.

Najmanjša žepna „demantna“ izdaja brevirja v štirih zvezkih oblike 480 s proprijem za ljubljansko škofijo:

Breviarium Romanum

Mechlinae 1904.

Z rdečim in črnim tiskom. Velikost vezanega zvezka 12 x 7 cm | Debelost s proprijem vred 18 mm. Teža " " 150 gr.

Cena s proprijem vred:

štirje zvezki vezani v šagrin, z vpogljivimi platnicami in zlato obrezo

K 31.68.

Prireditve brevirja v taki mali obliki in vendar z jako ugodnim tiskom vzbujajo obče začudenje. — Dobi se tudi brez proprija za ceno, K 28.32; proprij sam za sé pa velja K 3.36.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

2048

Oklic.

Dne 19. januarja 1905 ob 9. uri do poldne se bode potom dražbe ter proti takojšnemu gotovemu plačilu v grajskani Raka pri Krškem

prodajalo

— 35 glav lepe goveje živine,

med tem 6 volov, 1 bik, 10 krav,

7 telic po 2 leti stare, 3 junce,

nekaj telet ter par konj.

Razun tega se bode prodalo

gospodarsko orodje,

2 kočiji, sanke i. dr. nekaj čistil-

nie za žito, razne stroje, več sto

centov sena in poljskih pridel-

kov ter 2158 5-2

50 hl. jabolčnika.

Kupci se prijazno vabijo.

Št. 44.355

Prostovoljna javna dražba.

15 2-2

V soboto, dne 7. t. m. vršila se bode ob navadnih uradnih urah v hiši št. 3 v Bethovnovih ulicah prostovoljna

javna dražba

različnega pohištva, sobne in kuhinjske opreme, obleke, perila in drugo.

Kupci se vabijo z dostavkom, da se bodo dražbeni pogoji pred pričetkom dražbe navzočim naznanili.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 2. januarja 1905.

Šablone

za sobne slikarje, najnovejša in najlepša vzorca, imata v veliki izbiri v zalogi BRATA EBERL v Ljubljani, Franciškanske ulice. 524 17 11-9

Vnanja naročila proti povzetju.

Kavarna

lepo urejena

brez konkurence, se radi odpotovanja takoj proda v nekem mestu na Kranjskem.

Pojasnila daje gospa Novotny, Dunajska cesta, Ljubljana. 19 3-2

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

1059 100-58

uraruju v Ljubljani, Dunajska cesta 20, nasproti kavarne „Europa“, v hiši gospoda Kribarja.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Iščem

za deželo izurjeno in pošteno

kuharico

do 35 let staro, da bode tudi druga primerna dela opravljala. Mesečna plača 16 do 20 K. Naslov pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“.

2161 7-6

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Ernest Hammerschmidta nasledniki

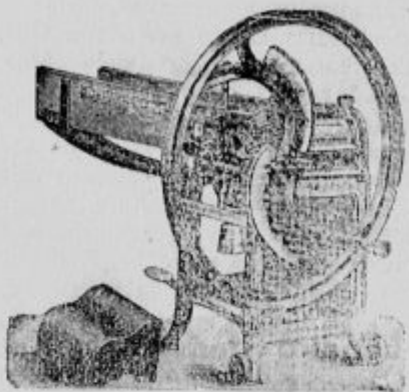
Madile Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin,

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Velika zaloga poljedelskih strojev in orodja.

Nizke cene!

Knjigarna

J. Krajec nasl.

v Rudolfovem

priporoča iz lastne zaloge

spise Krištofa Šmida.

Do sedaj so izšli sledeči zvezki:

- I. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. Posl. P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- II. „ Jozafat, kraljevi sin Indije. Posl. P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- III. „ Priidni Janezek in hudobni Mihec. Posl. F. Flor. Hrovat. Mehko vezan 80, trdo 1 K.
- IV. „ Kanarček, Kresnica, Kapelica v Gojzdu. Posl. P. Hugolin Sattner. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- V. „ Slavček. — Nema deklica. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- VI. „ Ferdinand. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- VII. „ Jagnje — Starček z gore. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- VIII. „ Pirhi. — Ivan, turški sóženj. — Krščanska obitelj (družina). Posl. P. F. Hrovat. Mehko vez. 60, trdo 80 v.
- IX. „ Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- X. „ Ludovik, mladi izseljenec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XI. „ Najboljša dedščina. — Leseni križ. Posl. P. F. Hrovat. Mehko vezan 40, trdo 60 v.
- XII. „ Roza Jelodvorska. — Izdalo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani. Mehko vezan 60, trdo 80 v.
- XIII. „ Sveti večer. Posl. Fr. Salezij. Mehko vezan 60, trdo 80 v.

Spisi Krištofa Šmida se bodo nadaljevali. Name-njeni so naši mladini ter so bili čestokrat pri-poročeni od raznih strani. Primerni so kot darilo ob vsaki priliki, zato je tudi na zahtevanje ve-žemo v primerno obliko.

Patent

Hatschek

Škrilj-Eternit

(zakonito zajamčeno oznamenilo za asbestni cementni škrilj.)

Najboljša streha sedanosti.

Varna pred ognjem in viharji, klubi-je vsem vremenskim vplivom, ne potrebuje poprav, je lahka, lična in ceno.

Eternit tovarne LUDWIG HATSCHKE

Najdalekosežneje poročstvo.

Vöcklabruck

Dunaj

Budimpešta

Nyerges-Ufalu

Spričevala prve vrste.

Gor. Avstrijsko.

IX/1, Berggasse 11.

Andrassystrasse 33.

Ogrsko.

Zahtevajte vzorce in prospekte.

Glavno zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba tvornice portlant cementa VODJE v Trstu, via Geppa 2.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.